

URTEKO PROGRAMAZIO DIDAKTIKOA

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681	
IRAKASGAIA	KANTUA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 1. MAILA	

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<p>Irakasgai hau, musika irakaskuntza profesionaletan, jarraian zehazten diren gaitasun hauek garatzera bideraturik dago:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arnasketa aparatua kontrolatzen hasi 2. Diafragmaren eta ahotsaren emisioan parte hartzen duten muskuluen funtzionamendua ulertu 3. Gorputz, mingain eta masailezurreko erlaxazioaren kontrola eduki 4. Norberaren ahotsaren ezaugarriak ezagutu 5. Ahots teknikaren kontrola eskuratu eta afinazioaren uneoroko kontrola izateko entzumenaren oroimena garatu 6. Anatomia eta ahots aparatuen fonaketak dituen soinuen aukerak ezagutu eta erabiltzen jakin, mailaren eskakizunetara eta erreperetoria egokituz 7. Ahotsaren zaintza eta ahoko higie egokia izateko oinarritzko teknikak eskuratu 8. Obretako testuen ulermen osoa egitea lortu 9. Italiar fonetikari dagokion ahoskera egokia egin 10. Ikasketa ohitura egoki eta eraginkorrak finkatu, kontzentrazioa, autokritika eta laneko diziplina suspertzeko 	<p>1. Eginiko esfortzu muskularra, arnasketa eta erlaxazioa, ahotsaren emisioaren beharretara egokitzea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gorputzaren posizio egokia mantentzen duen ahotsak emisio egokia izan dezan - Arnasketa kosto-diafragmatiko-abdominala egoki egiten duen ahotsaren kalitatea ona izan dadin <p>2. Obren interpretazioan musikari eta teknikari dagozkien alderdien erabilera egokia egitea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partituraren irakurketa egoki egiten duen eta ikasitako arnasketa aparatuen kontrola egiten duen <p>3. Instrumentuak duen aukera sonoro anitza ongi organizatzea eta entzumenaren sentsibilitate graduaren kontrola izatea soinuen kalitate eta perfektionamendua bermatzeko Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ahots aparatuen ezagupen anatomiko zein fisiologikoaren ezagutza duen <p>4. Indibidualki erreperetorioko obrak ikasteko gaitasuna erakustea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ora berrien interpretazioan lan egiten duen eta garapena ikusten den - Obren prestaketan interesa eta irmotasuna adierazten duen <p>5. Hizkuntza ezberdinetan abesteko gai izatea espresio, ahoskera eta testuarekin bat datorren fraseoa egoki eginez Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ahoskera egokia duen eta kantu lirikoan erabiltzen diren erregela fonetikoak kontuan hartzen dituen - Abesten ari dena ulertzen duen <p>6. Autonomia pertsonalaren garapena erakustea arazo interpretatibo edo teknikoei soluzioa bilatzeko garaian Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ikasketa prozesuan, irakasleak emandako argibideak erabiltzen dituen

	<p>7. Jende aurrean solista moduan bere mailara egokituriko programa bat interpretatzen jakitea kalitate artistikoa eta komunikazio gaitasuna erakutsiz</p> <p>Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gorputza posizio egokian jartzen duen - Obraren interpretazioak irauten duen bitartean, kontzentrazio maila eta autokontrola nahikoa azaltzen duen
--	---

EDUKIEN SEKUENTZIA

Irakasgai hau musika irakaskuntza profesionalean jarraian zehazten diren eduki hauek garatzera bideraturik dago:

1. Anomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik
2. Ahotsaren zaintza eta ahoko higieena
3. Erlaxazio eta kontrol muskularreko ariketen praktika
4. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
5. Bokalizazio ariketak
6. Lan tekniko eta fonetiko errepertorioko obretan
7. Ahotsaren soinuaren intentsitate eta mailaketa lana
8. Norberaren ahotsaren tinbrea ezagutzeko entzumena
9. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana
10. Fonazio sentazioen hautemateen garapena
11. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa
12. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahoskuntzan berariazkoak diren arauen arabera
13. Ahots bakoitzari dagozkion obren ikasketa, zailtasuna mailakatuz gaitasun tekniko zein musikala hobetzera zuzendurik
14. Abesti italiarrez osaturiko errepertorioaren ikasketa
15. Ahots praktikaren grabazioen analisisa, norberaren interpretazioaren behaketa eta balioztapena sustatuz
16. Entzumenaren hautematea eta oroimenak garapen jarraia izan dezaten etengabeko entrenamenduaren aplikazioa teknika egokiak erabiliz
17. Mailara egokituriko testuen bapateko irakurketa
18. Fraseo musikala eta baliabide espresiboak lantzeko errepertorioko elementu formalen analisisa
19. Buruz testu musikalen interpretazioa
20. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz
21. Jendaurrean ikasitako errepertorioa interpretatu, auto-kontrola eta eszenaren jabetzaren eskurapena garatuz

ESKATUKO DIREN GUTXIENGO EDUKIAK

1. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
2. Fonazio sentazioen hautemateen garapena
3. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa
4. Abesti italiarrez osaturiko errepertorioaren ikasketa
5. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahoskuntzan berariazkoak diren arauen arabera
6. Anomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik

METODOLOGIA

Kurrikulo irekian, irakasle bakoitzaren ardura dira erabilitako ikasketa metodoak. Kantuaren irakaskuntza prozesuan, ikaslearen aurre jakintzak kontutan hartu behar dira. Diseinu eta metodologia egoki bat planteatzeko garaian, ikasle bakoitzaren hasera puntua erabakigarria izango da, duen formazioa eta baita bere izaera ere.

Kantuko ikasketak hasten dituen ikaslearentzat kontzeptu zailenetako bat, ongi abesten ikasteak praktika eta denbora eskatzen dituela da. Kantua, arlo artistiko naturalena da baina era berean, konplexu eta definitzen zailena, izan ere, gure ulermenetik kanpo geratzen den faktore ezberdinen arteko interakzioaren emaitza baita ahotsa. Ahots pedagogian estetika eta zientzia nahastu egiten dira, prozesu psiko-fisiko bat osatuz. Hala eta guztiz, lehenengo elementua ezingo da garatu bakarkako teknika barneratua izan arte, zeinak ondoren, emaitza artistiko hobeak eragingo dituen. Ikasgelako lana bi zatitan banaturik egongo da; batetik teknikara zuzenduriko atala eta bestetik, honen aplikazioa ikasturterako programaturik dauden obretan.

Arnasketaren kontrola da kantuaren oinarria, baina arnasketaren maneia izateko beharrezkoa den teknika trebetasuna entrenamenduarekin lortzen da. Egunero gorputzeko muskuluak trebatu behar ditu ikasleak irakasleak emandako arnasketa ariketekin, honela, denbora pasa ondoren muskuluek modu koordinatuan erantzun dezaten eta modu horretan arnasketa mekanismoaren kontrola lortuko da.

Ikaslearen ikasketa prozesuan, irakasleak gidaria izan behar du, kontseilari bat, ikasleak modu horretan bere instrumentua eraiki dezan. Kantuan ikasle eta irakaslearen arteko lana sentsazio ezberdinetan oinarritzen da eta hauek balio handikoak izango dira, abeslariaren gogoan iraungo duten erreferentzia bihurtuko direlarik eta ikasleak nahi duenean birsortu beharko ditu automatikoki. Hau honela izanik, ulergarria da irakasle eta ikaslearen arteko komunikazio iraunkorren beharra.

BALIABIDE DIDAKTIKOK

Jarraian aurkezten den erreperitorioaz gain, irakasleak ikaslearen garapen didaktikorako baliagarriak izan daitezkeen hainbat baliabide proposatu ditzake.

Ahots teknika

- Arnasketa kontrola lantzeko ariketak fonazioarekin edo gabe
- Bokalizazio ariketak
- Ikasleak koaderno bat eramango du bertan erreferentzia bezala baliagarria izango den edozer apuntatzeko

Erreperitorioa

- Lau Italiar abesti

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
<p>Ikasgelako eguneroko lana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Norberaren lan materialaren antolaketa • Ariketak • Erreperitorioaren ikasketa • Hobekuntza teknikora bideraturiko jarrera • Testuen itzulpena • Erreperitorioari aplikaturiko ahots teknika lana • Gorputzaren aktibazioa • Klaseko apunteak <p>Errezitalak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bideo grabaketa <p>Asistentzia eta bakarkako lana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asistentzia faltak 	<p>Ikasgelako eguneroko lana (80%): Irizpide honen bidez, ikasleen trebetasun lorpen maila behatuko da, teknikaren hobekuntza eta ikasturteko erreperitorioaren inguruan eginiko lana.</p> <p>Errezitalak (10%): Irizpide honen bidez, ikasgelan programaturiko errezital eta proiektu desberdinetan ikasleen partehartzea eta inplikazioa baloratuko da.</p> <p>Asistentzia eta bakarkako lana (10%): Irizpide honen bidez, norberaren ikasketa prozesuaren garapenean ikasleak duen jarrera eta exigentzia baloratuko da.</p>
EBALUAZIOAREN ONDORIOAK	
<p>EBALUAKETA ETA ERREKUPERAKETA PROZEDURAK</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ikasleek eginiko hutsegiteak gehiegizkoak izan diren kasuetan eta ondorioz, ebaluaketa jarraia aplikatzea ezinezkoa denean, ekaineko azken ebaluaketan ikasturteko froga zehatza egin beharko dute. - Ohiko ebaluaketan ikasgaia gainditzen ez duten ikasleek, ez-ohiko deialdian ikasturteko froga zehatza egin beharko dute. 	

- Ikasturtea gainditu eta kantuko ikasgaia zintzilik uzten duten ikasleek hurrengo ikasturteko edozein ebaluaketetan errekonperatu ahal izango dute ikasgaia, irakasleak horrela erabakitzen duenean.

IKASTURTEKO FROGA ZEHATZA

Ikasleak honako obrez osaturiko programa aurkeztuko du:

- Lau Italiar abesti

Aurkeztutako obretatik, ikasleak honako hauek interpretatuko ditu:

- Ikasleak aukeraturiko italiar abesti bat
- Irakasleak aukeraturiko italiar abesti bat

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	KANTUA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 2. MAILA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<p>Irakasgai hau, musika irakaskuntza profesionaletan, jarraian zehazten diren gaitasun hauek garatzera bideraturik dago:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arnasketa aparatua kontrolatu 2. Arnasketa teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu eta garatu, emisioa, afinazioa eta ahotsaren artikulazioa modu egokian egin daitezen 3. Gorputza jarrera malgu, dinamiko eta orekatuan ipintzen jakin, zeinak, ahotsaren erabilera egokia bideratuko duen 4. Gorputz, mingain eta masailezurreko erlaxazioaren kontrola eduki 5. Ahotsaren zaintza eta ahoko higie egokia izateko oinarritzko teknikak eskuratu 6. Ahotsaren berezko ezaugarri eta aukerak ezagutu 7. Afinazioaren uneoroko kontrola izateko entzumenaren oroimena garatu 8. Anatomia eta ahots aparatuen fonaketak dituen soinuaren aukerak ezagutu eta erabiltzen jakin, mailaren eskakizunetara eta erreperetoria egokituz 9. Obretako testuen ulermen osoa egitea lortu 10. Italiar fonetikari dagokion ahoskera egokia egin 11. Ikasketa ohitura egoki eta eraginkorrak finkatu, kontzentrazioa, autokritika eta laneko diziplina suspertzeko 12. Ikasitako erreperetorioko testu musikalen interpretazioa buruz egin 	<p>1. Eginiko esfortzu muskularra, arnasketa eta erlaxazioa, ahotsaren emisioaren beharretara egokitzea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gorputzaren posizio egokia mantentzen duen ahotsak emisio egokia izan dezan - Arnasketa kosto-diafragmatiko-abdominala egoki egiten duen ahotsaren kalitatea ona izan dadin <p>2. Obren interpretazioan musikari eta teknikari dagozkien alderdien erabilera egokia egitea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partituraren irakurketa egoki egiten duen eta ikasitako arnasketa aparatuen kontrola egiten duen <p>3. Instrumentuak duen aukera sonoro anitza ongi organizatzea eta entzumenaren sentsibilitate graduaren kontrola izatea soinuaren kalitate eta perfektionamendua bermatzeko Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ahots aparatuen ezagupen anatomiko zein fisiologikoaren ezagutza duen - Mailara egokituriko erreperetorioaren interpretazio egokia egiten duen ahotsaren soinu aukeren erabilera egokia eginez <p>4. Indibidualki erreperetorioko obrak ikasteko gaitasuna erakustea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obren prestaketan interesa eta irmotasuna adierazten duen - Interpretazioek kalitatea hartzen doaz <p>5. Hizkuntza ezberdinetan abesteko gai izatea espresio, ahoskera eta testuarekin bat datorren fraseoa egoki eginez Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ahoskera egokia duen eta kantu lirikoan erabiltzen diren erregela fonetikoak kontuan hartzen dituen - Abesten ari dena ulertzen duen <p>6. Mailari dagozkion erreperetorioko testu musikalak buruz ikastea eta interpretatzea, aurretiko elementu formalen analisisa eginik Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oroimen teknikak egoki erabiltzen dituen bere mailari dagokion erreperetorioko partitura buruz interpretatzeko garaian - Obra interpretatu bitartean kontzentrazioa mantentzeko

	<p>gai den</p> <p>7. Autonomia pertsonalaren garapena erakustea arazo interpretatibo edo teknikoei soluzioa bilatzeko garaian Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ikasketa prozesuan, irakasleak emandako argibideak erabiltzen dituen <p>8. Jende aurrean solista moduan bere mailara egokituriko programa bat interpretatzen jakitea kalitate artistikoa eta komunikazio gaitasuna erakutsiz Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gorputza posizio egokian jartzen duen - Obraren interpretazioak irauten duen bitartean, kontzentrazio maila eta autokontrola nahikoa azaltzen duen
--	--

EDUKIEN SEKUENTZIA

Irakasgai hau musika irakaskuntza profesionalean jarraian zehazten diren eduki hauek garatzera bideraturik dago:

1. Anatomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik
2. Ahotsaren zaintza eta ahoko higieena
3. Erlaxazio eta kontrol muskularreko ariketen praktika
4. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
5. Bokalizazio ariketak
6. Lan tekniko eta fonetiko errepertorioko obretan
7. Ahotsaren soinuaren intentsitate eta mailaketa lana
8. Ahotsaren muturretara gerturatze gradualaren praktika
9. Arnasaren garapen graduala
10. Norberaren ahotsaren tinbrea ezagutzeko entzumena
11. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana
12. Fonazio sentazioen hautemateen garapena
13. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa
14. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahoskuntzan berariazkoak diren arauen arabera
15. Ahots bakoitzari dagozkion obren ikasketa, zailtasuna mailakatuz gaitasun tekniko zein musikala hobetzera zuzendurik
16. Espainiar edo euskal abestiz eta abesti italiarrez osaturiko errepertorioaren ikasketa
17. Ahots praktikaren grabazioen analisia, norberaren interpretazioaren behaketa eta balioztapena sustartzu
18. Entzumenaren hautematea eta oroimenak garapen jarraia izan dezaten etengabeko entrenamenduaren aplikazioa teknika egokiak erabiliz
19. Mailara egokituriko testuen bapateko irakurketa
20. Fraseo musikala eta baliabide espresiboak lantzeko errepertorioko elementu formalen analisia
21. Buruz testu musikalen interpretazioa
22. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz
23. Jendaurrean ikasitako errepertorioa interpretatu, auto-kontrola eta eszenaren jabetzaren eskurapena garatuz

ESKATUKO DIREN GUTXIENGO EDUKIAK

1. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
2. Fonazio sentazioen hautemateen garapena
3. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana
4. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren

proiektzioa

5. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahotskuntzan berariazkoak diren arauen arabera
6. Espainiar edo euskal abestiz eta abesti italiarrez osaturiko erreperitorioaren ikasketa
7. Anomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik
8. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz

METODOLOGIA

Kurrikulo irekian, irakasle bakoitzaren ardura dira erabilitako ikasketa metodoak. Kantuaren irakaskuntza prozesuan, ikaslearen aurre jakintzak kontutan hartu behar dira. Diseinu eta metodologia egoki bat planteatzeko garaian, irakasle bakoitzaren hasera puntua erabakigarria izango da, duen formazioa eta baita bere izaera ere.

Kantuko ikasketak hasten dituen ikaslearentzat kontzeptu zailenetako bat, ongi abesten ikasteak praktika eta denbora eskatzen dituela da. Kantua, arlo artistiko naturalena da baina era berean, konplexu eta definitzen zailena, izan ere, gure ulermenetik kanpo geratzen den faktore ezberdinen arteko interakzioaren emaitza baita ahotsa. Ahots pedagogian estetika eta zientzia nahastu egiten dira, prozesu psiko-fisiko bat osatuz. Hala eta guztiz, lehenengo elementua ezingo da garatu bakarkako teknika barneratua izan arte, zeinak ondoren, emaitza artistiko hobeak eragingo dituen. Ikasgelako lana bi zatitan banaturik egongo da; batetik teknikara zuzenduriko atala eta bestetik, honen aplikazioa ikasturterako programaturik dauden obretan.

Arnasketaren kontrola da kantuaren oinarria, baina arnasketaren maneia izateko beharrezkoa den teknika trebetasuna entrenamenduarekin lortzen da. Egunero gorputzeko muskuluak trebatu behar ditu ikasleak irakasleak emandako arnasketa ariketekin, honela, denbora pasa ondoren muskuluek modu koordinatuan erantzun dezaten eta modu horretan arnasketa mekanismoaren kontrola lortuko da.

Ikaslearen ikasketa prozesuan, irakasleak gidaria izan behar du, kontseilari bat, ikasleak modu horretan bere instrumentua eraiki dezan. Kantuan ikasle eta irakaslearen arteko lana sentsazio ezberdinetan oinarritzen da eta hauek balio handikoak izango dira, abeslariaren gogoan iraungo duten erreferentzia bihurtuko direlarik eta ikasleak nahi duenean birsortu beharko ditu automatikoki. Hau honela izanik, ulergarria da irakasle eta ikaslearen arteko komunikazio iraunkorraren beharra.

BALIABIDE DIDAKTIKOK

Jarraian aurkezten den erreperitorioaz gain, irakasleak ikaslearen garapen didaktikorako baliagarriak izan daitezkeen hainbat baliabide proposatu ditzake.

Ahots teknika

- Arnasketa kontrola lantzeko ariketak fonazioarekin edo gabe
- Bokalizazio ariketak
- Ikasleak koaderno bat eramango du bertan erreferentzia bezala baliagarria izango den edozer apuntatzeko

Erreperitorioa

- Lau espainiar edo euskal abesti
- Lau Italiar abesti

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Ikasgelako eguneroko lana <ul style="list-style-type: none"> • Norberaren lan materialaren antolaketa • Ariketak • Erreperitorioaren ikasketa • Hobekuntza teknikora bideraturiko jarrera • Testuen itzulpena • Erreperitorioari aplikaturiko ahots teknika lana • Gorputzaren aktibazioa 	Ikasgelako eguneroko lana (80%): Irizpide honen bidez, ikasleen trebetasun lorpen maila behatuko da, teknikaren hobekuntza eta ikasturteko erreperitorioaren inguruan eginiko lana. Errezitalak (10%): Irizpide honen bidez, ikasgelan programaturiko errezital eta proiektu desberdinetan ikasleen partehartzea eta inplikazioa baloratuko da. Asistentzia eta bakarkako lana (10%): Irizpide honen bidez, norberaren ikasketa prozesuaren garapenean

<ul style="list-style-type: none"> • Klaseko apunteak Errezitalak <ul style="list-style-type: none"> • Bideo grabaketa Asistentzia eta bakarkako lana <ul style="list-style-type: none"> • Asistentzia faltak	ikasleak duen jarrera eta exigentzia baloratuko da.
--	---

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

EBALUAKETA ETA ERREKUPERAKETA PROZEDURAK

- Ikasleek eginiko hutsegiteak gehiegizkoak izan diren kasuetan eta ondorioz, ebaluaketa jarraia aplikatzea ezinezkoa denean, ekaineko azken ebaluaketan ikasturteko froga zehatza egin beharko dute.
- Ohiko ebaluaketan ikasgaia gaitzen ez duten ikasleek, ez-ohiko deialdian ikasturteko froga zehatza egin beharko dute.
- Ikasturtea gaitu eta kantuko ikasgaia zintzilik uzten duten ikasleek hurrengo ikasturteko edozein ebaluaketetan errekeratu ahal izango dute ikasgaia, irakasleak horrela erabakitzen duenean.

IKASTURTEKO FROGA ZEHATZA

Ikasleak honako obrez osaturiko programa aurkeztuko du:

- Lau espainiar edo euskal abesti
- Lau Italiar abesti

Aurkeztutako obretatik, ikasleak honako hauek interpretatuko ditu:

- Ikasleak aukeraturiko espainiar edo euskal abesti bat
- Irakasleak aukeraturiko espainiar edo euskal abesti bat
- Ikasleak aukeraturiko italiar abesti bat
- Irakasleak aukeraturiko italiar abesti bat

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	KANTUA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 3. MAILA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<p>Irakasgai hau, musika irakaskuntza profesionaletan, jarraian zehazten diren gaitasun hauek garatzera bideraturik dago:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arnasketa aparatua kontrolatu 2. Arnasketa teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu eta garatu, emisioa, afinazioa eta ahotsaren artikulazioa modu egokian egin daitezen 3. Gorputza jarrera malgu, dinamiko eta orekatuan ipintzen jakin, zeinak, ahotsaren erabilera egokia bideratuko duen 4. Gorputz, mingain eta masailezurreko erlaxazioaren kontrola eduki 5. Ahotsaren zaintza eta ahoko higie egokia izateko oinarritzko teknikak eskuratu 6. Ahotsaren berezko ezaugarri eta aukerak ezagutu (hedadura, tinbrea, malgutasuna, ezaugarri espresiboak, etabar.) eta interpretazioan modu egokian erabiltzen jakin 7. Afinazioaren uneoroko kontrola izateko entzumenaren oroimena garatu 8. Teknikaren kontrola eskuratu eta afinazioaren kontrola zein soinuaren kalitatearen perfektionamendu jarraia izateko beharrezkoa den entzumenaren sentsibilitatea garatu 9. Anatomia eta ahots aparatuen fonaketak dituen soinuen aukerak ezagutu eta erabiltzen jakin, mailaren eskakizunetara eta erreperetoria egokitzuz 10. Obretako testuen ulermen osoa egitea lortu 11. Abesten den hizkuntzari dagokion fonetika egoki erabili eta hizkuntza ezberdinetan eginiko testuen interpretazioetan ahoskera egokia izatea 12. Oroimenaren garapenera zuzenduriko tresna eta kompetentziak eskuratu eta erabili 13. Ikasketa ohitura egoki eta eraginkorrak finkatu, kontzentrazioa, autokritika eta laneko diziplina suspertzeko 14. Ikasitako erreperetorioko testu musikalen interpretazioa buruz egin 	<p>1. Eginiko esfortzu muskularra, arnasketa eta erlaxazioa, ahotsaren emisioaren beharretara egokitzea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erlaxazio maila eta esfortzuaren koordinaketa eginez, ahotsaren emisioa kontrolatzen duen - Gorputzaren posizio egokia mantentzen duen ahotsak emisio egokia izan dezan - Arnasketa kosto-diafragmatiko-abdominala egoki egiten duen ahotsaren kalitatea ona izan dadin <p>2. Obren interpretazioan musikari eta teknikari dagozkien alderdien erabilera egokia egitea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partituraren irakurketa egoki egiten duen etorkizunean egingo den interpretazioaren oinarri izan dadin - Teknika ongi erabiltzen duen arlo ezberdinetan; arnasketaren kontrolean, kolokazioan, emisioan, ahoskeran, proiektzioan eta inpostaketan <p>3. Instrumentuak duen aukera sonoro anitza ongi organizatzea eta entzumenaren sentsibilitate graduaren kontrola izatea soinuaren kalitate eta perfektionamendua bermatzeko Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ahots aparatuen ezagupen anatomiko zein fisiologikoaren ezagutza duen - Mailara egokituriko erreperetoriaren interpretazio egokia egiten duen ahotsaren soinu aukeren erabilera egokia eginez <p>4. Indibidualki erreperetorioko obrak ikasteko gaitasuna erakustea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obren prestaketan interesa eta irmotasuna adierazten duen - Interpretazioek kalitatea hartzen doaz <p>5. Hizkuntza ezberdinetan abesteko gai izatea espresio, ahoskera eta testuarekin bat datorren fraseoa egoki eginez Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ahoskera egokia duen eta kantu lirikoan erabiltzen diren erregela fonetikoak kontuan hartzen dituen - Abesten ari dena ulertzen duen <p>6. Mailari dagozkion erreperetorioko testu musikalak buruz ikastea eta interpretatzea, aurretiko elementu</p>

	<p>formalen analisisa eginik Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan: - Oroimen teknikak egoki erabiltzen dituen bere mailari dagokion errepertorioko partitura buruz interpretatzeko garaian - Obra interpretatu bitartean kontzentrazioa mantentzeko gai den</p> <p>7. Autonomia pertsonalaren garapena erakustea arazo interpretatibo edo teknikoei soluzioa bilatzeko garaian Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan: - Ikasketa prozesuan, irakasleak emandako argibideak erabiltzen dituen</p> <p>8. Jende aurrean solista moduan bere mailara egokituriko programa bat interpretatzen jakitea kalitate artistikoa eta komunikazio gaitasuna erakutsiz Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan: - Obraren interpretazioak irauten duen bitartean, kontzentrazio maila eta autokontrola nahikoa azaltzen duen</p>
--	--

EDUKIEN SEKUENTZIA

<p>Irakasgai hau musika irakaskuntza profesionalean jarraian zehazten diren eduki hauek garatzera bideraturik dago:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anatomiaren eta fonazio aparatuaren ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik 2. Ahotsaren zaintza eta ahoko higieena 3. Erlaxazio eta kontrol muskularreko ariketen praktika 4. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko 5. Bokalizazio ariketak 6. Lan tekniko eta fonetikoaren errepertorioko obretan 7. Ahotsaren soinuaren intentsitate eta mailaketa lana 8. Ahotsaren muturretara gerturatze gradualaren praktika 9. Arnasaren garapen graduala 10. Norberaren ahotsaren tinbrea ezagutzeko entzumena 11. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana 12. Ahotsaren kolore ezberdinen bilaketa 13. Fonazio sentrazioen hautemateen garapena 14. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa 15. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahozko berariazkoak diren arauen arabera 16. Ahots bakoitzari dagokion obren ikasketa, zailtasuna mailakatuz gaitasun tekniko zein musikala hobetzera zuzendurik 17. Espainiar abestiz, zarzuela erromantzez opera ariaz, oratorio ariaz eta liederrez osaturiko errepertorioaren ikasketa 18. Garai, genero eta estilo ezberdinetako errepertorioko obren interpretazioa, bakoitzari dagokion konponketa eginez garaiko arau ezberdinen baitan 19. Garai, genero eta estilo ezberdinetako obra edo zati ezberdinen entzunaldiak, entzumenaren sentsibilitatea eta espiritu kritikoa garatuz 20. Ahots praktikaren grabazioen analisisa, norberaren interpretazioaren behaketa eta balioztapena sustatuz 21. Ikasitako errepertorioa modu hobean ulertzen lagunduko duten baliabide informatiko zein ikus-entzunezkoen
--

erabilera

22. Entzumenaren hautematea eta oroimenak garapen jarraia izan dezaten etengabeko entrenamenduaren aplikazioa teknika egokiak erabiliz
23. Mailara egokituriko testuen bapateko irakurketa
24. Fraseo musikala eta baliabide espresiboak lantzeko erreperitorioko elementu formalen analisia
25. Buruz testu musikalen interpretazioa
26. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz
27. Jendaurrean ikasitako erreperitorioa interpretatu, auto-kontrola eta eszenaren jabetzaren eskurapena garatuz

ESKATUKO DIREN GUTXIENGO EDUKIAK

1. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
2. Fonazio sentazioen hautemateen garapena
3. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana
4. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa
5. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahoskuntzan berariazkoak diren arauen arabera
6. Anomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik
7. Espainiar abestiz, zarzuela erromantzaz opera ariaz, oratorio ariaz eta liederrez osaturiko erreperitorioaren ikasketa
8. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz
9. Lan tekniko eta fonetiko erreperitorioko obretan
10. Ahots bakoitzari dagozkion obren ikasketa, zailtasuna mailakatuz gaitasun tekniko zein musikala hobetzera zuzendurik
11. Buruz testu musikalen interpretazioa

METODOLOGIA

Kurrikulo irekian, irakasle bakoitzaren ardura dira erabilitako ikasketa metodoak. Kantuaren irakaskuntza prozesuan, ikaslearen aurre jakintzak kontutan hartu behar dira. Diseinu eta metodologia egoki bat planteatzeko garaian, ikasle bakoitzaren hasera puntua erabakigarria izango da, duen formazioa eta baita bere izaera ere.

Kantuko ikasketak hasten dituen ikaslearentzat kontzeptu zailenetako bat, ongi abesten ikasteak praktika eta denbora eskatzen dituela da. Kantua, arlo artistiko naturalena da baina era berean, konplexu eta definitzen zailena, izan ere, gure ulermenetik kanpo geratzen den faktore ezberdinen arteko interakzioaren emaitza baita ahotsa. Ahots pedagogian estetika eta zientzia nahastu egiten dira, prozesu psiko-fisiko bat osatuz. Hala eta guztiz, lehenengo elementua ezingo da garatu bakarkako teknika barneratua izan arte, zeinak ondoren, emaitza artistiko hobeak eragingo dituen. Ikasgelako lana bi zatitan banaturik egongo da; batetik teknikara zuzenduriko atala eta bestetik, honen aplikazioa ikasturterako programaturik dauden obretan.

Arnasketaren kontrola da kantuaren oinarria, baina arnasketaren maneia izateko beharrezkoa den teknika trebetasuna entrenamenduarekin lortzen da. Egunero gorputzeko muskulua trebatu behar ditu ikasleak irakasleak emandako arnasketa ariketekin, honela, denbora pasa ondoren muskuluek modu koordinatuan erantzun dezaten eta modu horretan arnasketa mekanismoaren kontrola lortuko da.

Ikaslearen ikasketa prozesuan, irakasleak gidaria izan behar du, kontseilari bat, ikasleak modu horretan bere instrumentua eraiki dezan. Kantuan ikasle eta irakaslearen arteko lana sentazio ezberdinetan oinarritzen da eta hauek balio handikoak izango dira, abeslariaren gogoan iraungo duten erreferentzia bihurtuko direlarik eta ikasleak nahi duenean birsortu beharko ditu automatikoki. Hau honela izanik, ulergarria da irakasle eta ikaslearen arteko komunikazio iraunkorren beharra.

BALIABIDE DIDAKTIKOK

Jarraian aurkezten den erreperitorioaz gain, irakasleak ikaslearen garapen didaktikorako baliagarriak izan daitezkeen hainbat baliabide proposatu ditzake.

Ahots teknika

- Arnasketa kontrola lantzeko ariketak fonazioarekin edo gabe
- Bokalizazio ariketak
- Ikasleak koaderno bat eramango du bertan erreferentzia bezala baliogarria izango den edozer apuntatzeko

Errepertorioa

- Italiar opera aria bat
- Bi espainiar abesti
- Zarzuela erromantza bat
- Oratorio, pasio, meza edo kantata aria
- Hiru Lieder

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
<p>Ikasgelako eguneroko lana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Norberaren lan materialaren antolaketa • Ariketak • Errepertorioaren ikasketa • Hobekuntza teknikora bideraturiko jarrera • Testuen itzulpena • Errepertorioari aplikaturiko ahots teknika lana • Gorputzaren aktibazioa • Klaseko apunteak <p>Errezitalak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bideo grabaketa <p>Asistentzia eta bakarkako lana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asistentzia faltak 	<p>Ikasgelako eguneroko lana (80%): Irizpide honen bidez, ikasleen trebetasun lorpen maila behatuko da, teknikaren hobekuntza eta ikasturteko errepertorioaren inguruan eginiko lana.</p> <p>Errezitalak (10%): Irizpide honen bidez, ikasgelan programaturiko errezital eta proiektu desberdinetan ikasleen partehartzea eta inplikazioa baloratuko da.</p> <p>Asistentzia eta bakarkako lana (10%): Irizpide honen bidez, norberaren ikasketa prozesuaren garapenean ikasleak duen jarrera eta exigentzia baloratuko da.</p>

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

EBALUAKETA ETA ERREKUPERAKETA PROZEDURAK

- Ikasleek eginiko hutsegiteak gehiegizkoak izan diren kasuetan eta ondorioz, ebaluaketa jarraia aplikatzea ezinezkoa denean, ekaineko azken ebaluaketan ikasturteko froga zehatza egin beharko dute.
- Ohiko ebaluaketan ikasgaia gainditzen ez duten ikasleek, ez-ohiko deialdian ikasturteko froga zehatza egin beharko dute.
- Ikasturtea gainditu eta kantuko ikasgaia zintzilik uzten duten ikasleek hurrengo ikasturteko edozein ebaluaketetan errekerperatu ahal izango dute ikasgaia, irakasleak horrela erabakitzen duenean.

IKASTURTEKO FROGA ZEHATZA

Ikasleak honako obrez osaturiko programa aurkeztuko du:

- Italiar opera aria bat
- Bi espainiar abesti
- Zarzuela erromantza bat
- Oratorio, pasio, meza edo kantata aria bat
- Hiru Lieder

Aurkeztutako obretatik, ikasleak honako hauek interpretatuko ditu:

- Opera aria bat
- Oratorio aria bat
- Irakasleak aukeraturiko espainiar abesti bat
- Erromantza aria bat
- Irakasleak aukeraturiko lieder bat

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	KANTUA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 4. MAILA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<p>Irakasgai hau, musika irakaskuntza profesionaletan, jarraian zehazten diren gaitasun hauek garatzera bideraturik dago:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arnasketa aparatua kontrolatu 2. Arnasketa teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu eta garatu, emisioa, afinazioa eta ahotsaren artikulazioa modu egokian egin daitezen 3. Gorputza jarrera malgu, dinamiko eta orekatuan ipintzen jakin, zeinak, ahotsaren erabilera egokia bideratuko duen 4. Gorputz, mingain eta masailezurreko erlaxazioaren kontrola eduki 5. Ahotsaren zaintza eta ahoko higiene egokia izateko oinarriko teknikak eskuratu 6. Ahotsaren berezko ezaugarri eta aukerak ezagutu (hedadura, tinbrea, malgutasuna, ezaugarri espresiboak, etabar.) eta interpretazioan modu egokian erabiltzen jakin 7. Afinazioaren uneoroko kontrola izateko entzumenaren oroimena garatu 8. Teknikaren kontrola eskuratu eta afinazioaren kontrola zein soinuaren kalitatearen perfektionamendu jarraia izateko beharrezkoa den entzumenaren sentsibilitatea garatu 9. Ezagupen musikalak modu egokian eta autonomia geroz eta handiagoaz erabili, interpretazioarekin zerikusia duten arlo ezberdinei irtenbidea bilatzeko: artikulazioa, dinamika eta fraseatzea 10. Anatomia eta ahots aparatuen fonaketak dituen soinuaren aukerak ezagutu eta erabiltzen jakin, mailaren eskakizunetara eta erreperetoria egokituz 11. Obretako testuen ulermen osoa egitea lortu 12. Abesten den hizkuntzari dagokion fonetika egoki erabili eta hizkuntza ezberdinetan eginiko testuen interpretazioetan ahoskera egokia izatea 13. Oroimenaren garapenera zuzenduriko tresna eta kompetentziak eskuratu eta erabili 14. Mailara egokituriko eta esanguratsuak diren garai, genero eta estilo ezberdinetako obrez osaturiko erreperetoria interpretatu 15. Ikasketa ohitura egoki eta eraginkorrak finkatu, kontzentrazioa, autokritika eta laneko diziplina suspertzeko 16. Ikasitako erreperetorioko testu musikalen interpretazioa buruz egin 	<p>1. Eginiko esfortzu muskularra, arnasketa eta erlaxazioa, ahotsaren emisioaren beharretara egokitzea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erlaxazio maila eta esfortzuaren koordinaketa eginez, ahotsaren emisioa kontrolatzen duen - Gorputzaren posizio egokia mantentzen duen ahotsak emisio egokia izan dezan - Arnasketa kosto-diafragmatiko-abdominala egoki egiten duen ahotsaren kalitatea ona izan dadin - Mugimenduetan koordinazio eta malgutasuna erakusten duen <p>2. Obren interpretazioan musikari eta teknikari dagozkien alderdien erabilera egokia egitea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partituraren irakurketa egoki egiten duen etorkizunean egingo den interpretazioaren oinarri izan dadin - Teknika ongi erabiltzen duen arlo ezberdinetan; arnasketaren kontrolean, kokazioan, emisioan, ahoskeran, proiektioan eta inpostaketan <p>3. Instrumentuak duen aukera sonoro anitza ongi organizatzea eta entzumenaren sentsibilitate graduaren kontrola izatea soinuaren kalitate eta perfektionamendua bermatzeko Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ahots aparatuen ezagupen anatomiko zein fisiologikoaren ezagutza duen - Mailara egokituriko erreperetoriaaren interpretazio egokia egiten duen ahotsaren soinu aukeren erabilera egokia eginez <p>4. Indibidualki erreperetorioko obrak ikasteko gaitasuna erakustea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obra berrien interpretazioa lantzen duen, zailtasun teknikoari irtenbidea bere kaxa aurkituz eta interpretazioaren kalitatea hobetuz - Obren prestaketan interesa eta irmotasuna adierazten duen <p>5. Garai, genero eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, obraren ejekuzioan eta estetikaren artean koherentzia azalduz Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bere mailako erreperetorioko obren estilo ezberdinen ezaugarriak bereizten eta ezagutzen dituen eta hauek bereizteko elementuak egoki erabiltzen dituen

interpretazioan transmitituz

6. Mailara egokitutako testuen bapateko irakurketa egitea arintasunez eta ulermena landuz

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Ertain mailako obrak abesten dituen bapateko irakurketan

7. Hizkuntza ezberdinetan abesteko gai izatea espresio, ahoskera eta testuarekin bat datorren fraseoa egoki eginez

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Gai den hitzegiterakoan ahotsak dituen trebetasunak, abesteko emisioan ahotsak dituen baldintza fisiko-akustikoetara eramateko, ahotsa proiektatuz eta hurrunetik ulertzea baliabidetuz
- Ahoskera egokia duen eta kantu lirikoan erabiltzen diren erregela fonetikoak kontuan hartzen dituen
- Abesten ari dena ulertzen duen

8. Mailari dagozkion erreperioko testu musikalak buruz ikastea eta interpretatzea, aurretiko elementu formalen analisisa eginik

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Oroimen teknikak egoki erabiltzen dituen bere mailari dagokion erreperioko partitura buruz interpretatzeko garaian
- Obra interpretatu bitartean kontzentrazioa mantentzeko gai den

9. Autonomia pertsonalaren garapena erakustea arazo interpretatibo edo teknikoari soluzioa bilatzeko garaian

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Ikasketa prozesuan, irakasleak emandako argibideak erabiltzen dituen
- Interpretazio ostean jasotako emaitzak antzematen dituen eta egindako akatsak identifikatzeko gai den

10. Jende aurrean solista moduan bere mailara egokituriko programa bat interpretatzen jakitea kalitate artistikoa eta komunikazio gaitasuna erakutsiz

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Eszenatokitik lasai ibiltzeko gai den; bere zeinu eta gorputz mugimenduak musikaren interpretazioan egokitzen dituen eta gorputz posizio egokia mantentzen duen
- Obraren interpretazioak irauten duen bitartean, kontzentrazio maila eta autokontrola nahikoa azaltzen duen

EDUKIEN SEKUENTZIA

Irakasgai hau musika irakaskuntza profesionalean jarraian zehazten diren eduki hauek garatzera bideraturik dago:

1. Anomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik
2. Ahotsaren zaintza eta ahoko higieena
3. Erlaxazio eta kontrol muskularreko ariketen praktika
4. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
5. Bokalizazio ariketak
6. Lan tekniko eta fonetiko errepertorioko obretan
7. Ahotsaren soinuaren intentsitate eta mailaketa lana
8. Ahotsaren muturretara gerturatze gradualaren praktika
9. Arnasaren garapen graduala
10. Norberaren ahotsaren tinbrea ezagutzeko entzumena
11. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana
12. Ahotsaren kolore ezberdinen bilaketa
13. Fonazio sentazioen hautemateen garapena
14. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa
15. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahozko berriak diren arauen arabera
16. Ahots bakoitzari dagozkion obren ikasketa, zailtasuna mailakatuz gaitasun tekniko zein musikala hobetzera zuzendurik
17. Espainiar abestiz, zarzuela erromantaz opera ariaz, oratorio ariaz eta liederrez osaturiko errepertorioaren ikasketa
18. Garai, genero eta estilo ezberdinetako errepertorioko obren interpretazioa, bakoitzari dagokion konponketa eginez garaiko arau ezberdinen baitan
19. Ornamentazioaren barneraketa eta praktika
20. Garai, genero eta estilo ezberdinetako obra edo zati ezberdinen entzunaldiak, entzumenaren sentsibilitatea eta espiritu kritikoa garatuz
21. Ahots praktikaren grabazioen analisia, norberaren interpretazioaren behaketa eta balioztapena sustatuz
22. Ikasitako errepertorioa modu hobean ulertzen lagunduko duten baliabide informatiko zein ikus-entzunezkoen erabilera
23. Entzumenaren hautematea eta oroimenak garapen jarraia izan dezaten etengabeko entrenamenduaren aplikazioa teknika egokiak erabiliz
24. Mailara egokituriko testuen bapateko irakurketa
25. Fraseo musikal eta baliabide espresiboak lantzeko errepertorioko elementu formalen analisia
26. Buruz testu musikalen interpretazioa
27. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz
28. Jendaurrean ikasitako errepertorioa interpretatu, auto-kontrola eta eszenaren jabetzaren eskurapena garatuz

ESKATUKO DIREN GUTXIENGO EDUKIAK

1. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
2. Fonazio sentazioen hautemateen garapena
3. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana
4. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa
5. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahozko berriak diren arauen arabera
6. Anomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik
7. Espainiar abestiz, zarzuela erromantaz opera ariaz, oratorio ariaz eta liederrez osaturiko errepertorioaren ikasketa
8. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz

9. Lan tekniko eta fonetikoaren errepertorioko obretan
10. Ahots bakoitzari dagozkion obren ikasketa, zailtasuna mailakatuz gaitasun tekniko zein musikala hobetzerantz zuzendurik
11. Buruz testu musikalen interpretazioa
12. Erlaxazio eta kontrol muskularreko ariketen praktika
13. Ahotsaren soinuaren intentsitate eta mailaketa lana

METODOLOGIA

Kurrikulo irekian, irakasle bakoitzaren ardura dira erabilitako ikasketa metodoak. Kantuaren irakaskuntza prozesuan, ikaslearen aurre jakintzak kontutan hartu behar dira. Diseinu eta metodologia egoki bat planteatzeko garaian, irakasle bakoitzaren hasera puntua erabakigarria izango da, duen formazioa eta baita bere izaera ere.

Kantuko ikasketak hasten dituen ikaslearentzat kontzeptu zailenetako bat, ongi abesten ikasteak praktika eta denbora eskatzen dituela da. Kantua, arlo artistiko naturalena da baina era berean, konplexu eta definitzen zailena, izan ere, gure ulermenetik kanpo geratzen den faktore ezberdinen arteko interakzioaren emaitza baita ahotsa. Ahots pedagogian estetika eta zientzia nahastu egiten dira, prozesu psiko-fisiko bat osatuz. Hala eta guztiz, lehenengo elementua ezingo da garatu bakarkako teknika barneratua izan arte, zeinak ondoren, emaitza artistiko hobeak eragingo dituen. Ikasgelako lana bi zatitan banaturik egongo da; batetik teknikara zuzenduriko atala eta bestetik, honen aplikazioa ikasturterako programaturik dauden obretan.

Arnasketaren kontrola da kantuaren oinarria, baina arnasketaren maneia izateko beharrezkoa den teknika trebetasuna entrenamenduarekin lortzen da. Egunero gorputzeko muskuluak trebatu behar ditu ikasleak irakasleak emandako arnasketa ariketekin, honela, denbora pasa ondoren muskuluek modu koordinatuan erantzun dezaten eta modu horretan arnasketa mekanismoaren kontrola lortuko da.

Ikaslearen ikasketa prozesuan, irakasleak gidaria izan behar du, kontseilari bat, ikasleak modu horretan bere instrumentua eraiki dezan. Kantuan ikasle eta irakaslearen arteko lana sentsazio ezberdinetan oinarritzen da eta hauek balio handikoak izango dira, abeslariaren gogoan iraungo duten erreferentzia bihurtuko direlarik eta ikasleak nahi duenean birsortu beharko ditu automatikoki. Hau honela izanik, ulergarria da irakasle eta ikaslearen arteko komunikazio iraunkorraren beharra.

BALIABIDE DIDAKTIKOK

Jarraian aurkezten den errepertorioaz gain, irakasleak ikaslearen garapen didaktikorako baliagarriak izan daitezkeen hainbat baliabide proposatu ditzake.

Ahots teknika

- Arnasketa kontrola lantzeko ariketak fonazioarekin edo gabe
- Bokalizazio ariketak
- Ikasleak koaderno bat eramango du bertan erreferentzia bezala baliagarria izango den edozer apuntatzeko

Errepertorioa

- Opera aria bat
- Hiru espainiar abesti
- Bi zarzuela erromantza
- Bi oratorio, pasio, meza edo kantatako aria
- Lau Lieder

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Ikasgelako eguneroko lana <ul style="list-style-type: none"> • Norberaren lan materialaren antolaketa • Ariketak • Errepertorioaren ikasketa • Hobekuntza teknikora bideraturiko jarrera • Testuen itzulpena • Errepertorioari aplikaturiko ahots teknika lana 	Ikasgelako eguneroko lana (80%): Irizpide honen bidez, ikasleen trebetasun lorpen maila behatuko da, teknikaren hobekuntza eta ikasturteko errepertorioaren inguruan eginko lana. Errezitalak (10%): Irizpide honen bidez, ikasgelan programaturiko errezital eta proiektu desberdinetan ikasleen partehartzea eta inplikazioa baloratuko da. Asistentzia eta bakarkako lana (10%): Irizpide honen

<ul style="list-style-type: none"> • Gorputzaren aktibazioa • Klaseko apunteak <p>Errezitalak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bideo grabaketa <p>Asistentzia eta bakarkako lana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asistentzia faltak 	<p>bidez, norberaren ikasketa prozesuaren garapenean ikasleak duen jarrera eta exigentzia baloratuko da.</p>
--	--

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

EBALUAKETA ETA ERREKUPERAKETA PROZEDURAK

- Ikasleek eginiko hutsegiteak gehiegizkoak izan diren kasuetan eta ondorioz, ebaluaketa jarraia aplikatzea ezinezkoa denean, ekaineko azken ebaluaketan ikasturteko froga zehatza egin beharko dute.

- Ohiko ebaluaketan ikasgaia gainditzen ez duten ikasleek, ez-ohiko deialdian ikasturteko froga zehatza egin beharko dute.

- Ikasturtea gainditu eta kantuko ikasgaia zintzilik uzten duten ikasleek hurrengo ikasturteko edozein ebaluaketetan errekeratu ahal izango dute ikasgaia, irakasleak horrela erabakitzen duenean.

IKASTURTEKO FROGA ZEHATZA

Ikasleak honako obrez osaturiko programa aurkeztuko du:

- Opera aria bat
- Hiru espainiar abesti
- Bi zarzuela erromantza
- Bi oratorio, pasio, meza edo kantata aria
- Lau Lieder

Aurkeztutako obretatik, ikasleak honako hauek interpretatuko ditu:

- Opera aria bat
- Irakasleak aukeraturiko oratorio aria bat
- Irakasleak aukeraturiko espainiar abesti bat
- Irakasleak aukeraturiko erromantza aria bat
- Irakasleak aukeraturiko lieder bat

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	KANTUA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 5. MAILA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<p>Irakasgai hau, musika irakaskuntza profesionaletan, jarraian zehazten diren gaitasun hauek garatzera bideraturik dago:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arnasketa aparatua kontrolatu 2. Arnasketa teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu eta garatu, emisioa, afinazioa eta ahotsaren artikulazioa modu egokian egin daitezen 3. Gorputza jarrera malgu, dinamiko eta orekatuan ipintzen jakin, zeinak, ahotsaren erabilera egokia bideratuko duen 4. Gorputz, mingain eta masailezurreko erlaxazioaren kontrola eduki 5. Ahotsaren zaintza eta ahoko higiene egokia izateko oinarriko teknikak eskuratu 6. Ahotsaren berezko ezaugarri eta aukerak ezagutu (hedadura, tinbrea, malgutasuna, ezaugarri espresiboak, etabar.) eta interpretazioan modu egokian erabiltzen jakin 7. Afinazioaren uneoroko kontrola izateko entzumenaren oroimena garatu 8. Teknikaren kontrola eskuratu eta afinazioaren kontrola zein soinuaren kalitatearen perfektionamendu jarraia izateko beharrezkoa den entzumenaren sentsibilitatea garatu 9. Ezagupen musikalak modu egokian eta autonomia geroz eta handiagoaz erabili, interpretazioarekin zerikusia duten arlo ezberdinei irtenbidea bilatzeko: artikulazioa, dinamika eta fraseatzea 10. Anatomia eta ahots aparatuen fonaketak dituen soinuaren aukerak ezagutu eta erabiltzen jakin, mailaren eskakizunetara eta erreperetoria egokituz 11. Obretako testuen ulermen osoa egitea lortu 12. Abesten den hizkuntzari dagokion fonetika egoki erabili eta hizkuntza ezberdinetan eginiko testuen interpretazioetan ahoskera egokia izatea 13. Oroimenaren garapenera zuzenduriko tresna eta kompetentziak eskuratu eta erabili 14. Mailara egokituriko eta esanguratsuak diren garai, genero eta estilo ezberdinetako obrez osaturiko erreperetoria interpretatu 15. Ikasketa ohitura egoki eta eraginkorrak finkatu, kontzentrazioa, autokritika eta laneko diziplina suspertzeko 16. Ikasitako erreperetorioko testu musikalen interpretazioa buruz egin 17. Musikaren historian zehar garai bakoitzari dagokion arau interpretatibo ezberdinak ezagutu, batez ere, idazkera erritmiko eta ornamentazioari dagozkienak 18. Mailari egokituriko erreperetorio barruan dauden 	<p>1. Eginiko esfortzu muskularra, arnasketa eta erlaxazioa, ahotsaren emisioaren beharretara egokitzea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erlaxazio maila eta esfortzuaren koordinaketa eginez, ahotsaren emisioa kontrolatzen duen - Gorputzaren posizio egokia mantentzen duen ahotsak emisio egokia izan dezan - Arnasketa kosto-diafragmatiko-abdominala egoki egiten duen ahotsaren kalitatea ona izan dadin - Mugimenduetan koordinazio eta malgutasuna erakusten duen <p>2. Obren interpretazioan musikari eta teknikari dagozkien alderdien erabilera egokia egitea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partituraren irakurketa egoki egiten duen etorkizunean egingo den interpretazioaren oinarri izan dadin - Teknika ongi erabiltzen duen arlo ezberdinetan; arnasketaren kontrolean, kokazioan, emisioan, ahoskeran, proiektioan eta inpostaketan <p>3. Instrumentuak duen aukera sonoro anitza ongi organizatzea eta entzumenaren sentsibilitate graduaren kontrola izatea soinuaren kalitate eta perfektionamendua bermatzeko Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ahots aparatuen ezagupen anatomiko zein fisiologikoaren ezagutza duen - Mailara egokituriko erreperetorioaren interpretazio egokia egiten duen ahotsaren soinu aukeren erabilera egokia eginez <p>4. Indibidualki erreperetorioko obrak ikasteko gaitasuna erakustea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obra berrien interpretazioa lantzen duen, zailtasun teknikoari irtenbidea bere kaxa aurkituz eta interpretazioaren kalitatea hobetuz - Obren prestaketan interesa eta irmotasuna adierazten duen <p>5. Garai, genero eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, obraren ejekuzioan eta estetikaren artean koherentzia azalduz Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bere mailako erreperetorioko obren estilo ezberdinen ezaugarriak bereizten eta ezagutzen dituen eta hauek bereizteko elementuak egoki erabiltzen dituen

testu musikalen bat-bateko irakurketa egin
19. Jendaurrean eginiko interpretaziorako beharrezkoak diren auto-kontrola eta eszenaren jabetza eskuratu

interpretazioan transmitituz

6. Mailara egokitutako testuen bapateko irakurketa egitea arintasunez eta ulermena landuz

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Ertain mailako obrak abesten dituen bapateko irakurketan

7. Hizkuntza ezberdinetan abesteko gai izatea espresio, ahoskera eta testuarekin bat datorren fraseoa egoki eginez

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Gai den hitzegiterakoan ahotsak dituen trebetasunak, abesteko emisioan ahotsak dituen baldintza fisiko-akustikoetara eramateko, ahotsa proiektatuz eta hurrunetik ulertzea baliabidetuz

- Ahoskera egokia duen eta kantu lirikoan erabiltzen diren erregela fonetikoak kontuan hartzen dituen

- Abesten ari dena ulertzen duen

8. Mailari dagozkion errepertorioko testu musikalak buruz ikastea eta interpretatzea, aurretiko elementu formalen analisisa eginik

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Oroimen teknikak egoki erabiltzen dituen bere mailari dagokion errepertorioko partitura buruz interpretatzeko garaian

- Obra interpretatu bitartean kontzentrazioa mantentzeko gai den

9. Autonomia pertsonalaren garapena erakustea arazo interpretatibo edo teknikoari soluzioa bilatzeko garaian

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Ikasketa prozesuan, irakasleak emandako argibideak erabiltzen dituen

- Interpretazio ostean jasotako emaitzak antzematen dituen eta egindako akatsak identifikatzeko gai den

- Errepertorioa abesterakoan izandako hutsune teknikoari irtenbidea bilatzeko ekintza plan bat osatzeko gai den

10. Jende aurrean solista moduan bere mailara egokituriko programa bat interpretatzen jakitea kalitate artistikoa eta komunikazio gaitasuna erakutsiz

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Obraren interpretazioak irauten duen bitartean, kontzentrazio maila eta autokontrola nahikoa azaltzen duen

- Eszenatokitik lasai ibiltzeko gai den; bere zeinu eta gorputz mugimenduak musikaren interpretazioan egokitzen dituen eta gorputz posizio egokia mantentzen duen

11. Interesa erakutsi eta bilaketa zein aukeraketa lana egitea teknika, historia eta kantuaren errepertorioari dagozkien gaietan

	<p>Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ikasketa prozesura dokumentazio bilaketa gehitzen duen, hauek barneratuak dituen ezagutza tekniko eta musikalekin egiaztatuz eta konparatuz
--	---

EDUKIEN SEKUENTZIA

Irakasgai hau musika irakaskuntza profesionalean jarraian zehazten diren eduki hauek garatzera bideraturik dago:

1. Anomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik
2. Ahotsaren zaintza eta ahoko higieena
3. Erlaxazio eta kontrol muskularreko ariketen praktika
4. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
5. Bokalizazio ariketak
6. Lan tekniko eta fonetikoaren errepertorioko obretan
7. Ahotsaren soinuaren intentsitate eta mailaketa lana
8. Ahotsaren muturretara gerturatze gradualaren praktika
9. Arnasaren garapen graduala
10. Norberaren ahotsaren tinbrea ezagutzeko entzumena
11. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana
12. Ahotsaren kolore ezberdinen bilaketa
13. Fonazio sentsazioen hautemateen garapena
14. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa
15. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahoskuntzan berariazkoak diren arauen arabera
16. Ahots bakoitzari dagozkion obren ikasketa, zailtasuna mailakatuz gaitasun tekniko zein musikala hobetzera zuzendurik
17. Espainiar abestiz, zarzuela erromantzez opera ariaz, oratorio ariaz, liederrez eta melodía frantsesez osaturiko errepertorioaren ikasketa
18. Garai, genero eta estilo ezberdinetako errepertorioko obren interpretazioa, bakoitzari dagokion konponketa eginez garaiko arau ezberdinen baitan
19. Inprobisazioa lantzea interpretazioari malgutasuna eta aberasgarritasuna ematen dion arloa izanik
20. Ornamentazioaren barneraketa eta praktika
21. Garai, genero eta estilo ezberdinetako obra edo zati ezberdinen entzunaldiak, entzumenaren sentsibilitatea eta espiritu kritikoa garatuz
22. Ahots praktikaren grabazioen analisia, norberaren interpretazioaren behaketa eta balioztapena sustatuz
23. Ikasitako errepertorioa modu hobean ulertzen lagunduko duten baliabide informatiko zein ikus-entzunezkoen erabilera
24. Kantuaren historia eta errepertorioarekin zerikusia duten informazio anitzen bilaketa
25. Errepertorioaren ikasketa fonografikoa eta bibliografikoa
26. Entzumenaren hautematea eta oroimenak garapen jarraia izan dezaten etengabeko entrenamenduaren aplikazioa teknika egokiak erabiliz
27. Mailara egokituriko testuen bapateko irakurketa
28. Fraseo musikala eta baliabide espresiboak lantzeko errepertorioko elementu formalen analisia
29. Buruz testu musikalen interpretazioa
30. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz
31. Jendaurrean ikasitako errepertorioa interpretatu, auto-kontrola eta eszenaren jabetzaren eskurapena garatuz

ESKATUKO DIREN GUTXIENGO EDUKIAK

1. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
2. Fonazio sentsazioen hautemateen garapena
3. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana

4. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa
5. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahoskuntzan berariazkoak diren arauen arabera
6. Anomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzerantz bideraturik
7. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz
8. Espainiar abestiz, zarzuela erromantzez opera ariaz, oratorio ariaz, liederrez eta melodía frantsesez osaturiko erreperatorioaren ikasketa
9. Lan tekniko eta fonetiko erreperatorioko obretan
10. Ahots bakoitzari dagozkion obren ikasketa, zailtasuna mailakatuz gaitasun tekniko zein musikala hobetzerantz zuzendurik
11. Buruz testu musikalen interpretazioa
12. Ahotsaren soinuaren intentsitate eta mailaketa lana
13. Entzumenaren hautematea eta oroimenak garapen jarraia izan dezaten etengabeko entrenamenduaren aplikazioa teknika egokiak erabiliz

METODOLOGIA

Kurrikulo irekian, irakasle bakoitzaren ardura dira erabilitako ikasketa metodoak. Kantuaren irakaskuntza prozesuan, ikaslearen aurre jakintzak kontutan hartu behar dira. Diseinu eta metodologia egoki bat planteatzeko garaian, ikasle bakoitzaren hasera puntua erabakigarria izango da, duen formazioa eta baita bere izaera ere.

Kantuko ikasketak hasten dituen ikaslearentzat kontzeptu zailenetako bat, ongi abesten ikasteak praktika eta denbora eskatzen dituela da. Kantua, arlo artistiko naturalena da baina era berean, konplexu eta definitzen zailena, izan ere, gure ulermenetik kanpo geratzen den faktore ezberdinen arteko interakzioaren emaitza baita ahotsa. Ahots pedagogian estetika eta zientzia nahastu egiten dira, prozesu psiko-fisiko bat osatuz. Hala eta guztiz, lehenengo elementua ezingo da garatu bakarkako teknika barneratua izan arte, zeinak ondoren, emaitza artistiko hobeak eragingo dituen. Ikasgelako lana bi zatitan banaturik egongo da; batetik teknikara zuzenduriko atala eta bestetik, honen aplikazioa ikasturterako programaturik dauden obretan.

Arnasketaren kontrola da kantuaren oinarria, baina arnasketaren maneia izateko beharrezkoa den teknika trebetasuna entrenamenduarekin lortzen da. Egunero gorputzeko muskuluak trebatu behar ditu ikasleak irakasleak emandako arnasketa ariketekin, honela, denbora pasa ondoren muskuluek modu koordinatuan erantzun dezaten eta modu horretan arnasketa mekanismoaren kontrola lortuko da.

Ikaslearen ikasketa prozesuan, irakasleak gidaria izan behar du, kontseilari bat, ikasleak modu horretan bere instrumentua eraiki dezan. Kantuan ikasle eta irakaslearen arteko lana sentsazio ezberdinetan oinarritzen da eta hauek balio handikoak izango dira, abeslariaren gogoan iraungo duten erreferentzia bihurtuko direlarik eta ikasleak nahi duenean birsortu beharko ditu automatikoki. Hau honela izanik, ulergarria da irakasle eta ikaslearen arteko komunikazio iraunkorren beharra.

BALIABIDE DIDAKTIKOK

Jarraian aurkezten den erreperitorioaz gain, irakasleak ikaslearen garapen didaktikorako baliagarriak izan daitezkeen hainbat baliabide proposatu ditzake.

Ahots teknika

- Arnasketa kontrola lantzeko ariketak fonazioarekin edo gabe
- Bokalizazio ariketak
- Ikasleak koaderno bat eramango du bertan erreferentzia bezala baliagarria izango den edozer apuntatzeko

Erreperitorioa

- Bi opera aria
- Hiru espainiar abesti
- Hiru zarzuela erromantza
- Hiru oratorio, pasio, meza edo kantata aria
- Bi Lieder
- Lau melodía frantses

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
<p>Ikasgelako eguneroko lana</p> <ul style="list-style-type: none"> Norberaren lan materialaren antolaketa Ariketak Errepertorioaren ikasketa Hobekuntza teknikora bideraturiko jarrera Testuen itzulpena Errepertorioari aplikaturiko ahots teknika lana Gorputzaren aktibazioa Klaseko apunteak <p>Errezitalak</p> <ul style="list-style-type: none"> Bideo grabaketa <p>Asistentzia eta bakarkako lana</p> <ul style="list-style-type: none"> Asistentzia faltak 	<p>Ikasgelako eguneroko lana (80%): Irizpide honen bidez, ikasleen trebetasun lorpen maila behatuko da, teknikaren hobekuntza eta ikasturteko errepertorioaren inguruan eginiko lana.</p> <p>Errezitalak (10%): Irizpide honen bidez, ikasgelan programaturiko errezital eta proiektu desberdinetan ikasleen partehartzea eta inplikazioa baloratuko da.</p> <p>Asistentzia eta bakarkako lana (10%): Irizpide honen bidez, norberaren ikasketa prozesuaren garapenean ikasleak duen jarrera eta exigentzia baloratuko da.</p>
EBALUAZIOAREN ONDORIOAK	
<p>EBALUAKETA ETA ERREKUPERAKETA PROZEDURAK</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikasleek eginiko hutsegiteak gehiegizkoak izan diren kasuetan eta ondorioz, ebaluaketa jarraia aplikatzea ezinezkoa denean, ekaineko azken ebaluaketan ikasturteko froga zehatza egin beharko dute. Ohiko ebaluaketan ikasgaia gainditzen ez duten ikasleek, ez-ohiko deialdian ikasturteko froga zehatza egin beharko dute. Ikasturtea gainditu eta kantuko ikasgaia zintzilik uzten duten ikasleek hurrengo ikasturteko edozein ebaluaketetan errekeratu ahal izango dute ikasgaia, irakasleak horrela erabakitzen duenean. <p>IKASTURTEKO FROGA ZEHATZA</p> <p>Ikasleak honako obrez osaturiko programa aurkeztuko du:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bi opera aria Hiru espainiar abesti Hiru zarzuela erromantza Hiru oratorio, pasio, meza edo kantata aria Bi Liederen Lau melodía frantses <p>Aurkeztutako obretatik, ikasleak honako hauek interpretatuko ditu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Irakasleak aukeraturiko opera aria bat Irakasleak aukeraturiko oratorio aria bat Irakasleak aukeraturiko espainiar abesti bat Irakasleak aukeraturiko zarzuela erromantza bat Irakasleak aukeraturiko melodía frantses bat 	

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	KANTUA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 6. MAILA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
<p>Irakasgai hau, musika irakaskuntza profesionaletan, jarraian zehazten diren gaitasun hauek garatzera bideraturik dago:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arnasketa aparatua kontrolatu 2. Arnasketa teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu eta garatu, emisioa, afinazioa eta ahotsaren artikulazioa modu egokian egin daitezen 3. Gorputza jarrera malgu, dinamiko eta orekatuan ipintzen jakin, zeinak, ahotsaren erabilera egokia bideratuko duen 4. Gorputz, mingain eta masailezurreko erlaxazioaren kontrola eduki 5. Ahotsaren zaintza eta ahoko higiegi egokia izateko oinarritzko teknikak eskuratu 6. Ahotsaren berezko ezaugarri eta aukerak ezagutu (hedadura, tinbrea, malgutasuna, ezaugarri espresiboak, etabar.) eta interpretazioan modu egokian erabiltzen jakin 7. Afinazioaren uneoroko kontrola izateko entzumenaren oroimena garatu 8. Teknikaren kontrola eskuratu eta afinazioaren kontrola zein soinuaren kalitatearen perfektzionamendu jarraia izateko beharrezkoa den entzumenaren sentsibilitatea garatu 9. Ezagupen musikalak modu egokian eta autonomia geroz eta handiagoaz erabili, interpretazioarekin zerikusia duten arlo ezberdinei irtenbidea bilatzeko: artikulazioa, dinamika eta fraseatzea 10. Anatomia eta ahots aparatuen fonaketak dituen soinuaren aukerak ezagutu eta erabiltzen jakin, mailaren eskakizunetara eta erreperetoria egokitu 11. Obretako testuen ulermen osoa egitea lortu 12. Abesten den hizkuntzari dagokion fonetika egoki erabili eta hizkuntza ezberdinetan eginiko testuen interpretazioetan ahoskera egokia izatea 13. Oroimenaren garapenera zuzenduriko tresna eta konpetentziak eskuratu eta erabili 14. Mailara egokituriko eta esanguratsuak diren garai, genero eta estilo ezberdinetako obrez osaturiko erreperetoria interpretatu 15. Ikasketa ohitura egoki eta eraginkorrak finkatu, kontzentrazioa, autokritika eta laneko diziplina suspertzeko 16. Ikasitako erreperetorioko testu musikalen interpretazioa buruz egin 17. Musikaren historian zehar garai bakoitzari dagokion arau interpretatibo ezberdinak ezagutu, batez ere, 	<p>1. Eginiko esfortzu muskularra, arnasketa eta erlaxazioa, ahotsaren emisioaren beharretara egokitzea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erlaxazio maila eta esfortzuaren koordinaketa eginez, ahotsaren emisioa kontrolatzen duen - Gorputzaren posizio egokia mantentzen duen ahotsak emisio egokia izan dezan - Arnasketa kosto-diafragmatiko-abdominala egoki egiten duen ahotsaren kalitatea ona izan dadin - Mugimenduetan koordinazio eta malgutasuna erakusten duen <p>2. Obren interpretazioan musikari eta teknikari dagozkien alderdien erabilera egokia egitea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partituraren irakurketa egoki egiten duen etorkizunean egingo den interpretazioaren oinarri izan dadin - Teknika ongi erabiltzen duen arlo ezberdinetan; arnasketaren kontrolean, kolokazioan, emisioan, ahoskeran, proiektzioan eta inpostaketan <p>3. Instrumentuak duen aukera sonoro anitza ongi organizatzea eta entzumenaren sentsibilitate graduaren kontrola izatea soinuaren kalitate eta perfektzionamendua bermatzeko Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ahots aparatuen ezagupen anatomiko zein fisiologikoaren ezagutza duen - Mailara egokituriko erreperetoriaaren interpretazio egokia egiten duen ahotsaren soinu aukeren erabilera egokia eginez <p>4. Indibidualki erreperetorioko obrak ikasteko gaitasuna erakustea Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obra berrien interpretazioa lantzen duen, zailtasun teknikoei irtenbidea bere kaxa aurkituz eta interpretazioaren kalitatea hobetuz - Obren prestaketan interesa eta irmotasuna adierazten duen <p>5. Garai, genero eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, obraren ejekuzioan eta estetikan artean koherentzia azalduz Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bere mailako erreperetorioko obren estilo ezberdinen

idazkera erritmiko eta ornamentazioari dagozkienak

18. Mailari egokituriko erreperitorio barruan dauden testu musikalen bat-bateko irakurketa egin

19. Jendaurrean eginiko interpretaziorako beharrezkoak diren auto-kontrola eta eszenaren jabetza eskuratu

20. Ahotsarekin eginiko inprobisaketetan ezagupen tekniko zein musikalak erabili autonomia geroz eta handiagoaz

21. Eszenan interpretazio dramatikoari dagozkion teknikak erabili

ezaugarriak bereizten eta ezagutzen dituen eta hauek bereizteko elementuak egoki erabiltzen dituen interpretazioan transmitituz

6. Mailara egokitutako testuen bapateko irakurketa egitea arintasunez eta ulermena landuz

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Ertain mailako obrak abesten dituen bapateko irakurketan

7. Hizkuntza ezberdinetan abesteko gai izatea espresio, ahoskera eta testuarekin bat datorren fraseoa egoki eginez

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Gai den hitzegiterakoan ahotsak dituen trebetasunak, abesteko emisioan ahotsak dituen baldintza fisiko-akustikoetara eramateko, ahotsa proiektatuz eta hurrunetik ulertzea baliabidetuz

- Ahoskera egokia duen eta kantu lirikoan erabiltzen diren erregela fonetikoak kontuan hartzen dituen

- Abesten ari dena ulertzen duen

8. Mailari dagozkion erreperitorioko testu musikalak buruz ikastea eta interpretatzea, aurretiko elementu formalen analisisa eginik

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Oroimen teknikak egoki erabiltzen dituen bere mailari dagokion erreperitorioko partitura buruz interpretatzeko garaian

- Obra interpretatu bitartean kontzentrazioa mantentzeko gai den

9. Obrak uzten duen malgutasunaren barruan, interpretazioa beharrezko autonomia erakutsiz lantzea

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Obraren interpretazioan inplikatu eta ekarpen pertsonalak egiten dituen estiloari dagozkion ezaugarriak hobetuz

- Jasotako ezagutzak erabiliz instrumentuarekin inprobisazioa egiteko jarrera ona erakusten duen

10. Autonomia pertsonalaren garapena erakustea arazo interpretatibo edo teknikoari soluzioa bilatzeko garaian

Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:

- Ikasketa prozesuan, irakasleak emandako argibideak erabiltzen dituen

- Interpretazio ostean jasotako emaitzak antzematen dituen eta egindako akatsak identifikatzeko gai den

- Erreperitorioa abesterakoan izandako hutsune teknikoari irtenbidea bilatzeko ekintza plan bat osatzeko gai den

- Arnasketa, ahotsaren kokakzioa, ahotsaren posizioa, afinazioa, artikulazioa, ahots emisioa, proiektzioa, ahoskera, erritmoa, soinuaren kalitatea, dinamika eta fraseoaren kontrola egiten duen

	<p>11. Jende aurrean solista moduan bere mailara egokituriko programa bat interpretatzen jakitea kalitate artistikoa eta komunikazio gaitasuna erakutsiz Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eszenatokitik lasai ibiltzeko gai den; bere zeinu eta gorputz mugimenduak musikaren interpretazioan egokitzen dituen eta gorputz posizio egokia mantentzen duen - Obraren interpretazioak irauten duen bitartean, kontzentrazio maila eta autokontrola nahikoa azaltzen duen <p>12. Interesa erakutsi eta bilaketa zein aukeraketa lana egitea teknika, historia eta kantuaren erreperitorioari dagozkien gaitetan Irizpide honen bidez balioztatuko da, ikasleak zein neurritan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ikasketa prozesura dokumentazio bilaketa gehitzen duen, hauek barneratuak dituen ezagutza tekniko eta musikalekin egiaztatuz eta konparatuz
--	---

EDUKIEN SEKUENTZIA

Irakasgai hau musika irakaskuntza profesionalean jarraian zehazten diren eduki hauek garatzera bideraturik dago:

1. Anatomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik
2. Ahotsaren zaintza eta ahoko higieena
3. Erlaxazio eta kontrol muskularreko ariketen praktika
4. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
5. Bokalizazio ariketak
6. Lan tekniko eta fonetikoaren erreperitorioko obretan
7. Ahotsaren soinuaren intentsitate eta mailaketa lana
8. Ahotsaren muturretara gerturatze gradualaren praktika
9. Arnasaren garapen graduala
10. Norberaren ahotsaren tinbrea ezagutzeko entzumena
11. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana
12. Ahotsaren kolore ezberdinen bilaketa
13. Fonazio sentsazioen hautemateen garapena
14. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa
15. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahoskuntzan berariazkoak diren arauen arabera
16. Ahots bakoitzari dagozkion obren ikasketa, zailtasuna mailakatuz gaitasun tekniko zein musikala hobetzera zuzendurik
17. Espainiar abestiz, zarzuela erromantzez, opera ariaz, oratorio ariaz, liederrez, melodía frantsesez eta pieza garaikideaz osaturiko erreperitorioaren ikasketa
18. Garai, genero eta estilo ezberdinetako erreperitorioko obren interpretazioa, bakoitzari dagokion konponketa eginez garaiko arau ezberdinen baitan
19. Musika garaikidearen interpretazio hastapena, bertan erabiltzen diren grafia eta efektuak ezagutzeko
20. Inprobisazioa lantzea interpretazioari malgutasuna eta aberasgarritasuna ematen dion arloa izanik
21. Ornantazioaren barneraketa eta praktika
22. Garai, genero eta estilo ezberdinetako obra edo zati ezberdinen entzunaldiak, entzumenaren sentsibilitatea eta espiritua kritikoa garatuz
23. Ahots praktikaren grabazioen analisisa, norberaren interpretazioaren behaketa eta balioztapena sustatuz

24. Ikasitako erreperorioa modu hobean ulertzen lagunduko duten baliabide informatiko zein ikus-entzunezkoen erabilera
25. Kantuaren historia eta erreperorioarekin zerikusia duten informazio anitzen bilaketa
26. Erreperorioaren ikasketa fonografikoa eta bibliografikoa
27. Entzumenaren hautematea eta oroimenak garapen jarraia izan dezaten etengabeko entrenamenduaren aplikazioa teknika egokiak erabiliz
28. Mailara egokituriko testuen bapateko irakurketa
29. Fraseo musikala eta baliabide espresiboak lantzeko erreperoriooko elementu formalen analisisa
30. Buruz testu musikalen interpretazioa
31. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz
32. Jendaurrean ikasitako erreperorioa interpretatu, auto-kontrola eta eszenaren jabetzaren eskurapena garatuz

ESKATUKO DIREN GUTXIENGO EDUKIAK

1. Arnasketa ariketak, teknika kosto-diafragmatiko-abdominala eskuratu, garatu eta kontrolatzeko
2. Fonazio sentsazioen hautemateen garapena
3. Ahotsaren hedadura osoan tinbrearen berdintasun lana
4. Ahotsaren berezko ezaugarrien hobekuntza: afinazioa, tinbrea, bolumenaren kontrola eta ahotsaren proiektzioa
5. Ikasitako hizkuntzetan dauden partituren artikulazioa, abesteko eta inpostatutako ahotsean erabiltzen diren berezko fonazio parametroen barruan, kantu lirikoaren ahoskuntzan berariazkoak diren arauen arabera
6. Anomiaren eta fonazio aparatuen ezaugarri akustikoen ikasketa, interpretazioaren kalitatea hobetzera bideraturik
7. Ikasketa estrategia eta ohitura zuzenak finkatu, kontzentrazioa, auto-kritikaren zentzu zuzena eta lanean diziplinak duen garrantzia bideratuz
8. Lan tekniko eta fonetiko erreperoriooko obretan
9. Ahots bakoitzari dagokion obren ikasketa, zailtasuna mailakatuz gaitasun tekniko zein musikala hobetzera zuzendurik
10. Espainiar abestiz, zarzuela erromantzez, opera ariaz, oratorio ariaz, liederrez, melodía frantsesez eta pieza garaikideaz osaturiko erreperorioaren ikasketa
11. Buruz testu musikalen interpretazioa
12. Erlaxazio eta kontrol muskularreko ariketen praktika
13. Ahotsaren soinuaren intentsitate eta mailaketa lana
14. Entzumenaren hautematea eta oroimenak garapen jarraia izan dezaten etengabeko entrenamenduaren aplikazioa teknika egokiak erabiliz
15. Garai, genero eta estilo ezberdinetako erreperoriooko obren interpretazioa, bakoitzari dagokion konponketa eginez garaiko arau ezberdinen baitan

METODOLOGIA

Kurrikulo irekian, irakasle bakoitzaren ardura dira erabilitako ikasketa metodoak. Kantuaren irakaskuntza prozesuan, ikaslearen aurre jakintzak kontutan hartu behar dira. Diseinu eta metodologia egoki bat planteatzeko garaian, ikasle bakoitzaren hasera puntua erabakigarria izango da, duen formazioa eta baita bere izaera ere.

Kantuko ikasketak hasten dituen ikaslearentzat kontzeptu zailenetako bat, ongi abesten ikasteak praktika eta denbora eskatzen dituela da. Kantua, arlo artistiko naturalena da baina era berean, konplexu eta definitzen zailena, izan ere, gure ulermenetik kanpo geratzen den faktore ezberdinen arteko interakzioaren emaitza baita ahotsa. Ahots pedagogian estetika eta zientzia nahastu egiten dira, prozesu psiko-fisiko bat osatuz. Hala eta guztiz, lehenengo elementua ezingo da garatu bakarkako teknika barneratua izan arte, zeinak ondoren, emaitza artistiko hobeak eragingo dituen. Ikasgelako lana bi zatitan banaturik egongo da; batetik teknikara zuzenduriko atala eta bestetik, honen aplikazioa ikasturterako programaturik dauden obretan.

Arnasketaren kontrola da kantuaren oinarria, baina arnasketaren maneia izateko beharrezkoa den teknika trebetasuna entrenamenduarekin lortzen da. Egunero gorputzeko muskuluak trebatu behar ditu ikasleak irakasleak emandako arnasketa ariketekin, honela, denbora pasa ondoren muskuluek modu koordinatuan erantzun dezaten eta modu horretan arnasketa mekanismoaren kontrola lortuko da.

Ikaslearen ikasketa prozesuan, irakasleak gidaria izan behar du, kontseilari bat, ikasleak modu horretan bere instrumentua eraiki dezan. Kantuan ikasle eta irakaslearen arteko lana sentsazio ezberdinetan oinarritzen da eta hauek balio handikoak izango dira, abeslariaren gogoan iraungo duten erreferentzia bihurtuko direlarik eta ikasleak nahi duenean birsortu beharko ditu automatikoki. Hau honela izanik, ulergarria da irakasle eta ikaslearen arteko komunikazio iraunkorraren beharra.

BALIABIDE DIDAKTIKOK

Jarraian aurkezten den erreperitorioaz gain, irakasleak ikaslearen garapen didaktikorako baliagarriak izan daitezkeen hainbat baliabide proposatu ditzake.

Ahots teknika

- Arnasketa kontrola lantzeko ariketak fonazioarekin edo gabe
- Bokalizazio ariketak
- Ikasleak koaderno bat eramango du bertan erreferentzia bezala baliogarria izango den edozer apuntatzeko

Erreperitorioa

- Hiru opera aria
- Lau espainiar abesti
- Hiru zarzuela erromantza
- Hiru oratorio, pasio, meza edo kantatako aria
- Bi Lieder
- Lau melodia frantses
- Pieza garaikide bat

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
<p>Ikasgelako eguneroko lana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Norberaren lan materialaren antolaketa • Ariketak • Erreperitorioaren ikasketa • Hobekuntza teknikora bideraturiko jarrera • Testuen itzulpena • Erreperitorioari aplikaturiko ahots teknika lana • Gorputzaren aktibazioa • Klaseko apunteak <p>Errezitalak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bideo grabaketa <p>Asistentzia eta bakarkako lana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asistentzia faltak 	<p>Ikasgelako eguneroko lana (40%): Irizpide honen bidez, ikasleen trebetasun lorpen maila behatuko da, teknikaren hobekuntza eta ikasturteko erreperitorioaren inguruan eginiko lana.</p> <p>Errezitalak (50%): Irizpide honen bidez, ikasgelan programaturiko errezital eta proiektu desberdinetan ikasleen partehartzea eta inplikazioa baloratuko da.</p> <p>Asistentzia eta bakarkako lana (10%): Irizpide honen bidez, norberaren ikasketa prozesuaren garapenean ikasleak duen jarrera eta exigentzia baloratuko da.</p>

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

EBALUAKETA ETA ERREKUPERAKETA PROZEDURAK

- Ikasleek eginiko hutsegiteak gehiegizkoak izan diren kasuetan eta ondorioz, ebaluaketa jarraia aplikatzea ezinezkoa denean, ekaineko azken ebaluaketan ikasturteko froga zehatza egin beharko dute.
- Ohiko ebaluaketan ikasgaia gainditzen ez duten ikasleek, ez-ohiko deialdian ikasturteko froga zehatza egin beharko dute.
- Ikasturtea gainditu eta kantuko ikasgaia zintzilik uzten duten ikasleek hurrengo ikasturteko edozein ebaluaketetan errepereratu ahal izango dute ikasgaia, irakasleak horrela erabakitzen duenean.

IKASTURTEKO FROGA ZEHATZA

Ikasleak honako obrez osaturiko programa aurkeztuko du:

- Hiru opera aria
- Lau espainiar abesti
- Hiru zarzuela erromantza
- Hiru oratorio, pasio, meza edo kantata aria
- Bi Lieder
- Lau melodia frantses
- Pieza garaikide bat

Aurkeztutako obretatik, ikasleak honako hauek interpretatuko ditu:

- Irakasleak aukeraturiko opera aria bat
- Irakasleak aukeraturiko oratorio aria bat
- Irakasleak aukeraturiko espainiar abesti bat
- Irakasleak aukeraturiko zarzuela erromantza bat
- Irakasleak aukeraturiko melodía frantses bat
- Pieza garaikide bat

